

Sygn. akt XXIV C 256/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

	Przewodniczący:	SSO Monika Dominiak
Protokolant:	sekretarz sądowy T. G.	

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego

1. pozbawia w całości wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny numer (...) wystawionego przez (...) Bank S.A. z dnia 12 lipca 2012 roku przeciwko D. P., któremu to tytułowi Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa II Wydział Cywilny nadał w dniu 14 maja 2013 roku klauzulę wykonalności w sprawie o sygnaturze akt II Co 1643/16;
2. odstępuje od obciążania pozwanego (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kosztami procesu.

Sygn. akt XXIV C 256/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 marca 2017 r. D. P. wniosła przeciwko (...) Bank S.A. z siedzibą w W. pozew o pozbawienie w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego przez (...) Bank S.A. z dnia 12 lipca 2012 roku przeciwko D. P., któremu to tytułowi Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa II Wydział Cywilny nadał w dniu 14 maja 2013 roku klauzulę wykonalności w sprawie o sygnaturze akt II Co 1643/16 oraz o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że nie zaistniały przesłanki do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego. Podała, że uchyliła się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu. Zdaniem powódki umowa jest również nieważna z uwagi na klauzule waloryzacyjne będące postanowieniami niedozwolonymi (pozew - k. 2 - 23).

W odpowiedzi na pozew (...) Bank S.A. z siedzibą w W. uznała powództwo oraz wniosła o zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwana podniosła, że przelała wierzytelność z umowy kredytu udzielonego powódce na rzecz (...) z siedzibą w W.. Tym samym wskazała, że nie ma legitymacji bierniej (odpowiedź na pozew – k. 90-105)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 23 maja 2007 r. D. P. zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF nr (...) (umowa - k. 26-36).

Na skutek niewywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań przez dłużnika D. P. bank wystawił wobec powódki bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 12 lipca 2012 r. Postanowieniem z dnia 14 maja 2013 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie nadał klauzulę wykonalności przedmiotowemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (bankowy tytuł egzekucyjny - k. 63, postanowienie – k. 64).

W 2015 r. rozpoczęło się postępowanie egzekucyjne na podstawie ww. tytułu wykonawczego (zawiadomienie – k. 66).

W dniu 16 maja 2016 r. komornik na wniosek banku umorzył postępowanie egzekucyjne (postanowienie – k. 115)

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. umową z dnia 30 grudnia 2015 r. zbył wierzytelność wynikającą z tytułu umowy kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF nr (...) na rzecz (...) (okoliczności bezsporne).

Powyższy stan faktyczny, który pomiędzy stronami był bezsporny, Sąd ustalił w oparciu o przywołane dowody, zgromadzone w aktach sprawy, których prawdziwości, autentyczności i zgodności z oryginałem żadna ze stron procesu, nie kwestionowała.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że pozwana złożyła oświadczenie o uznaniu powództwa, zaś stosownie do treści art. 213 § 1 k.p.c. sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa odnosi się zarówno do podstawy prawnej jak i faktycznej zgłoszonego żądania i stanowi akt dyspozycyjny podlegający kontroli sądu, tylko z punktu widzenia powyżej wymienionych przesłanek z art. 213 § 2 k.p.c. (SN z 28 X 1976 , II CR 232/76, z 14 IX 2003 , III CRN 188/83, z 9 XI 2011 r. II CSK 671/10, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Pod red. A. Zielińskiego i innych –do art. 213, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz . pod red. M. Manowskiej – do art. 213 k.p.c.). Innymi słowy poprzez uznanie powództwa pozwany uznaje nie tylko samo żądanie powoda, ale także przytoczone przez niego okoliczności faktyczne, a kryteria kontroli sądu w takiej sytuacji odnoszą się jedynie do skutków prawnego uznania, a nie do okoliczności faktycznych sprawy. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 II 2010 r. IV CSK 436/09 wskazał, że zgodnie z art. 213 § 2 k.p.c. sąd jest obecnie związany uznaniem powództwa, chyba że jest ono sprzeczne z prawem, przez co rozumie się sprzeczność z przepisami bezwzględnie obowiązującymi, albo zmierza do obejścia prawa lub jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Jeżeli żadna z tych okoliczności nie zachodzi sąd jest obowiązany wydać wyrok zgodny z uznaniem powództwa, bez względu na to, czy uznanie znajduje uzasadnienie w okolicznościach sprawy.

Okoliczności rozstrzyganej sprawy nie dały podstaw do oceny, że uznanie jest sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego czy też, że zmierza do obejścia prawa.

W niniejszej sprawie należy wskazać, że uznanie znajdowało także uzasadnienie w zgromadzonym materiale dowodnym.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, albo jego ograniczenia, jeżeli m.in. przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane.

Na wstępie wskazać należy, że w przypadku wystąpienia z żądaniem pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego legitymacja czynna przysługuje osobie zobowiązanej według treści tytułu (dłużnikowi) zaś legitymacja bierna osobie uprawnionej tj. wierzycielowi. W okolicznościach rozpoznawanej sprawy bezspornie powódka jest dłużnikiem, zaś pozwana wierzycielem według treści tytułu wykonawczego (por. wyrok z uzasadnieniem Sąd Apelacyjny w Szczecinie

z 18 października 2012 roku I ACa 550/12). Pozwana ma zatem legitymację bierną w procesie. Istnieje bowiem tytuł wykonawczy wskazujący na pozwaną jako wierzyciela wykonalny przeciwko powodowi.

Wskazać należy, że fakt zbycia wierzytelności wynikającej z przedmiotowego bankowego tytułu egzekucyjnego, któremu nadano klauzulę wykonalności, nie oznacza, że pozwany nie będzie mógł skutecznie kontynuować postępowania egzekucyjnego. Komornik sądowy bowiem nie bada czy wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przysługuje wskazanemu w tytule wykonawczym wierzycielowi. Zgodnie bowiem z treścią art. 804 k.p.c. komornik nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Oznacza to, że komornikowi nie wolno oceniać zarzutów o charakterze merytorycznym, dotyczących istnienia obowiązku, który jest treścią świadczenia przyznanego w tytule wykonawczym. Zakaz ten jest bezwzględny i nieodwoalny. Ciągłe zatem istnieje możliwość wyegzekwowania przedmiotowej wierzytelności od strony powodowej przez pozwaną.

W niniejszej sprawie doszło do cesji wierzytelności. Przepisy kodeksu cywilnego nie uzależniają ani ważności, ani skuteczności umowy przelewu wierzytelności od pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego nadanego zbywcy wierzytelności. Sytuacji, w której mogą w obrocie prawnym funkcjonować dwa tytuły wykonawcze dotyczące tej samej wierzytelności, (bank bowiem jako cedent nadal dysponuje tytułem egzekucyjnym zaopatrzonym w klauzulę wykonalności) zapobiega żądanie zgłoszone na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2005 r., V CK 152/05). Zbycie wierzytelności objętej tytułem wykonawczym powoduje bowiem wygaśnięcie zobowiązania w rozumieniu przepisu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Uprawnia to zatem dłużnika do wytoczenia powództwa opozycyjnego (por. J. Jankowski, komentarz do art. 840 k.p.c., w: Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do artykułów 730-1088, Wyd. C.H. Beck, Wyd. 1, 2013 rok, D. Zawistowski komentarz do art. 840 k.p.c., w: Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, LEX 2012 rok). W rozpoznawanej sprawie nastąpiło zatem przekształcenie podmiotowe po stronie wierzyciela. Jedynie nabywca wierzytelności może być wobec tego obecnie uznawany za wierzyciela powódki, uprawnionego do prowadzenia ewentualnej egzekucji, po uzyskaniu na swoją rzecz tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Wobec uznania powództwa oraz faktu zbycia wierzytelności brak było podstaw do rozważań dotyczących zarzutów wobec umowy kredytu wskazanych przez powódkę.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

Z uwagi na uwzględnienie powództwa w całości, stroną pozwaną co do zasady należy uznać za stronę przegrywającą.

Stosownie do treści art. 101 k.p.c. zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

Pozwana uznała przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Jednakże jeśli zachodzą okoliczności stanowiące podstawę powództwa opozycyjnego, o którym mowa w art. 840 k.p.c., sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu art. 101 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2012 r., IV CZ 121/12)

Zgodnie natomiast z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

W okolicznościach niniejszych sprawy znanych sądowi na dzień zamknięcia rozprawy, należy uznać, że zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek. Przed wszczęciem postępowania w niniejszej sprawie, postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko któremu zostało skierowane powództwo, zostało umorzone na podstawie wniosku pozwanej, zaś wierzytelność stwierdzona tytułem wykonawczym została przez pozwaną zbyta. Z okoliczność sprawy nie wynika by pozwana zamierzała ponownie wszcząć postępowanie egzekucyjne, albo że umowa cesji była nieważna. Pozwana uznała przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Przy tym powódka przed wytoczeniem powództwa nie zwróciła się do pozwanej o zwrot tytułu wykonawczego, nie żądała również zaprzestania

egzekucji. Jej pismo przedprocesowe zawierało oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia złożonego pod wpływem błędu oraz żądanie zwrotu świadczenia nienależnego, a zatem nie dotyczyło żądania wskazanego w pozwie. Co więcej po tym piśmie pozwana złożyła wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Z tych przyczyn Sąd odstąpił od obciążenia pozwanej spółki kosztami procesu.